

APOSTOLUL

CURIERUL ARHIEPISCOPIEI ORTODOXE ROMÂNE
DIN BUCUREȘTI

REDACȚIA :

Arhiepiscopia Bucureștilor

Secția culturală

APARE DE DOUĂ ORI PE LUNĂ

ABONAMENTUL :

Pentru preoți, diaconi și instituții 150 lei pe an;
pentru cântăreți și paracliseri 100 lei.

ADMINISTRAȚIA :

Arhiepiscopia Bucureștilor.

Secția economică

RECEPȚIA DELA PATRIARHIE

Preoții și cântăreții din Capitală felicită de sf. Inviere,
pe șeful spiritual al Bisericii ortodoxe române

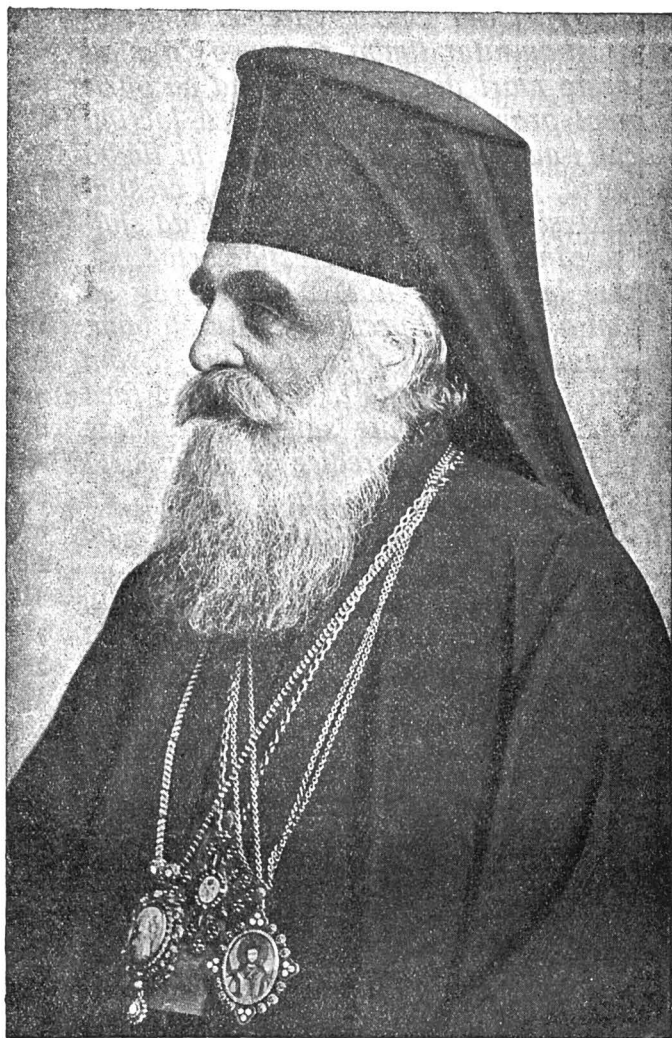
Preoții și cântăreții bisericilor din București au fost primiți în palatul Sf. Patriarhii, unde ca în fiecare an, au prezentat I. P. S. Patriarh Miron omagii de devotament și recunoștință, cum și urări de bine, cu prilejul sf. Invieri a Mântuitorului Hristos.

La intrarea I. P. S. Patriarh în marea sală de festivități a palatului, preoții și cântăreții au intonat, puternic și măreț, „Pre Stăpânul nostru Patriarhul Miron“, apoi „Hristos a înviat!“.

P. S. Vicar Veniamin Ploșteanu în câteva cuvinte a tălmăcit I. P. S. Patriarh sentimentele de devotament și iubire filială a preoțimii și cântărețimii în această zi pe care Domnul a făcut-o să ne bucurăm și să ne veselim într'însa, precum și marea recunoștință pentru grija părintească cu care I. P. S. Sa a apărut drepturile clerului în Senatul Țării.

CUVÂNTUL I. P. S. PATRIARH CĂTRE PREOȚIME LA RECEPȚIA DE LA PAȘTI

I. P. S. PATRIARH a răspuns că este viu mișcat de sentimentele de iubire și devotament ale clericilor, exprimate cu acest prilej de mare bucurie, al Invierii Domnului.

I. P. S. Patriarh Miron

Fiind prilej de mare bucurie, țin să amintesc îmbucurătorul fapt ce s'a observat în aceste sfinte sărbători, că în seara Patimilor Domnului, copiii dela școalele primare a cântat cu multă râvnă și chiar foarte plăcut cântările prohodului, la ocultura bisericii. Lucrul acesta este rezultatul activității catehetice a preoților în școalele primare și este dătător de bune nădejdi pentru viitor, în ce privește educația religioasă a tineretului.

De aceea, vă pun îndatorire să vă dați toată osteneala și în viitor, ca să fiți îndrumătorii tineretului formându-i sufletul în credința noastră strămoșească.

Dar vreau să vă semnez și un alt fapt, care mi-a produs mare îngrijorare, mie ca părinte sufletesc și desigur tuturor. Este faptul că și acum, după atâția ani dela unirea tuturor fraților Români, mai sunt în unele părți frați de ai noștri cari își pierd limba românească și credința strămoșească.

Am fost informat că, în secuime, mulți Români, cari din cauza vitregiei împrejurărilor și-au uitat limba românească, s'au dus peste mari depărtări și când au găsit un preot pravoslavnic ortodox, cu lacrimi în ochi i-au spus, cum au putut, în limba maghiară, că și ei sunt Români și creștini ortodoxi și simt vie dorință să audă slujbele și cântările noastre creștine ortodoxe.

Acest lucru m'a hotărât să vă rog să formăm o echipă de preoți și cântăreți buni, sub conducerea unui preot pe care îl voi designa eu, să meargă în secuime, să facă o excursiune prin toate satele, să officieze slujbe frumoase, să predice și să împartă cărți cât de mult românești și iconițe, un patrafir sau vreun potir, să mângâie pe acești frați care se pierd.

Știm că veți asculta acest apel al meu, așa cum m'ați ascultat atunci când s'a produs acea profanare la Sarasău, în Maramureș, de către uniți.

Ca încheiere, I. P. S. Patriarh a dat sfaturi preoților ca, în protestele care izbucnesc din vulcanul nemulțumirilor pentru apărarea drepturilor lor, să nu strice caracterul de pace și iubire frățască al sărbătorilor Învierii. Să fie răbdători și să-și pună nădejdea în Dumnezeu și se vor convinge și cei cari acum nu sunt binevoitori

bisericii, că această instituție este cea mai puternică pârgă care susține viața neamului nostru.

Dealtfel — a adăugat I. P. S. Sale — s'a putut constata peste tot o renaștere spirituală, și o apropiere de biserică, din partea intelectualilor, a burghezilor și a tineretului nostru. Apoi a mulțumit pentru dragostea clericilor, rugându-i să i-o arate și în viitor, ca să-i fie ca un sprijin în conducerea mai departe a bisericii române.

CUVÂNTAREA DOMNULUI PROFESOR I. POPESCU-PASĂREA

A luat apoi cuvântul d. prof. I. Popescu-Pasărea, președintele Asociației cântăreților bisericești, robind următoarele:

Înalt Prea Sfințite Stăpâne

Sunt aproape 20 de ani, de când bunul Dumnezeu v'a hărăzit să conduceți destinele sfintei noastre biserici, româno-ortodoxă.

În toți acești ani, cântăreții bisericești ai Capitalei, s'au adunat în jurul I. P. Sf. V., în această luminată și sfântă zi a Învierii Domnului, așa precum obșnuiesc copiii să se adune în jurul părinților lor.

Primirea părintească și sfaturile înțelepte ce ne-ați dat, ne-au apropiat din ce în ce mai mult de I. P. Sf. V., iar mângâerea și încurajarea I. P. Sf. V. ne-au susținut în grelele încercări prin care am trecut, mai ales acum în anii din urmă.

Și astfel, nici una din loviturile ce ni s'au dat, nu ne-au clintit din locul de onoare al datoriei; nici suprimarea paraciserilor, nici desființarea celor 2500 cântăreți, nici nedreptele curbe de sacrificiu și imputarea venitului stolar, inexistent pentru cântărețime și cari au redus la ultima expresie salariul de întreținere al lor.

Resemnați creștinește, dar mai ales mângăiați și încurajați de I. P. Sf. Voastră, am convingerea deplină că slujim poporului drept credincios și patriei române, ce ne este scumpă nouă tuturor.

Nici odată însă nu ne-am simțit mai mângăiați sufletește, mai întăriți în credință și mai mândri de rolul pe care îl îndeplinim, precum ne simțim astăzi. Căci I. P. Sf. Voastră ca un al II-lea Hristosom, în cuvântarea inspirată, ce ați rostit în Senatul țării pentru sprijinirea sf. noastre biserici și a clerului său, ați trasat cu măiestrie neîntrecută, în fraze lapidare, rolul cultural-artistic, pe

lângă misiunea religioasă ce au de îndeplinit în mijlocul poporului, numindu-i „**artiști ai satelor**“

„Vă rog și pe dv., — ați implorat atunci pe membrii guvernului, — precum sunteți democrați cu toții, să contribuiți cu toate puterile la educația sufletească artistică a poporului nostru românesc, sprijinind pe cântăreții de strună, fără de cari frumosul nostru ritual nu are valoarea educativă și mângâierea sufletească a poporului!“

Iată dece, I. P. Sf. Stăpâne, anul acesta prăznuim Sf. Inviere în jurul I. P. Sf. Voastre, bunul nostru părinte sufletec, mai bucuroși, mai mângâiați dar și mai convinși de importanța rolului ce avem de îndeplinit.

Unind glasul nostru cu al tuturor cântăreților bisericești din întreaga țară, rugăm pe bunul

Dumnezeu ca Sf. Inviere să vă dăruiască viață îndelungată, sănătate și putere deplină, spre a vă învrednici să duceți sf. noastră biserică, clerul și pe cântăreții săi, la înălțarea și fericirea ce o dăruiește și pentru care lucrați cu atâta dragoste și înțelepciune.

Intru mulți ani, Stăpâne!

* * *

S'au cântat, după aceia „Ziua Invierii“ și „Cu trupul adormind“, de cântăreți și preoți, conduși de d. prof. Pasărea.

I. P. S. Patriarh a făcut, la urmă, cerc cu clociciei, iar la ora 6 s'a retras, înconjurat de protoerei și consilierii referenți.

Redacția

Cântarea creștină în cadrul „Pedagogiei creștine ortodoxe“

a. Cântarea creștină în cateheza patristică. b. Cântarea simfonică creștină. c. Cântarea creștină în școala românească. d. Cântarea creștină și pedagogia creștină actuală. e. Concluzii practice.

a. Cântarea creștină în cateheza patristică. Cântarea creștină practică în primele veacuri se afirmă ca o necesitate vitală pentru exprimarea externă a sentimentelor religioase. Frumusețea cântării creștine este asemănată de Sf. Ioan Hristom cu corurile îngerilor și glasurile sfinților¹⁾. Cântarea creștină se distinge de celelalte cântări, prin curățenie, demnitate, simplitate, împreunate cu seriozitate și exprimă după cum spune Sf. Ioan Damascen, adevărata pietate, admirațiune, entuziasm religios, umilință, căință și părere de rău, dragoste și încredere în Dumnezeu²⁾.

Cântarea inimii este la baza cântării creștine, iar nu numai sunetele ce se aud în afară³⁾. De aceia cântarea religioasă a fost socotită de Sfinții Părinți indispensabilă pedagogiei creștine. În formarea sufletelor creștine Capadocienii apreciază cântarea religioasă pentru educarea creștină a sufletelor⁴⁾ Sf. Vasile apre-

ciind muzica religioasă, afirmă că prin muzică „copiii vor fi educați (ἐκπαιδεύονται)⁵⁾, Cântarea psalmilor răcorește inima⁶⁾, și de aceea o socotește ca pe o binefăcătoare și liniștitoare de oboselile zilei⁷⁾. Cântarea psalmilor dă izvor lacrimilor din inimile cele mai împietrite⁸⁾. Ea leagă amicitie și cu aceasta iubirea aceia, în care cântarea tuturor topește într-o unitate armonică toate sufletele celor ce găzduiesc într'un singur cor⁹⁾. Cântarea psalmilor este siguranța tinerilor, podoaba celor înaintați în vârstă și mângâierea copiilor¹⁰⁾. Cântările armonioase ale psalmilor au fost făcute pentru noi, care copii fiind prin vârstă și tineri prin purtare, cântând în aparență, ne instruim în realitate sufletele... O admirabilă descoperire, care ne-a făcut să cântăm și în același timp să învățăm, imprimând în sufletele noastre preceptele divine¹¹⁾... Pentru aceasta Sf. Vasile spune că nu numai cu limba trebuie să cântăm, ci din tot sufletul, pentru ca să se poată împlini spiritul cuvântului, de a putea

5. Sf. Vasile. Omilia la psalmul I, Migne, patr. gr. tom. XXIX. col. 212.

6. Ibid. tom XXX, col. 440.

7. Ibid. rom. XXIX, col. 212. D.

8. Ibid. col. 213 A.

9. Ibid. col. 212 D. „Ψαλμὸς φιλίας συναγωγὸς ἑνωσὶς διεστώτων... τὴν ἀγάπην ἢ ψαλμῶδια παρέχεται“.

10. Ibid. tom. XXIX, col. 212 D. „ψαλμὸς... νηπίοις ἀσφάλεια, ἀκμάζουσιν ἐγκαλλώπισμα, πρεσβυτέροις παρηγορία“...

11. Ibid. col. 212–213.

1. Sf. Ioan Hrisostom. Omilia 68, La Matei, Migne, patr. gr. tom. LVIII col. 945.

2. Dr. V. Mitrofanovici, op. cit. p. 348.

3. Eusebii Hieronymi. Comentar în epist. ad Ephes. lib. III, Migne, patr. lat. tom. XXVI, col. 562: „Audiant haec adolescentuli audiant hi quibus psallendi in ecclesia officium est, Deo non voce, sed corde cantandum“.

4. K. Weiss. Op. cit. Bildung der Seelen Kräfte. p. 83.

cânta cu inima și cu mintea (πνεύματι καὶ νοῖ) ¹⁾. Cântarea creștină este nedespărțită de rugăciune și cântarea copiilor în biserică alături de ceilalți credincioși, se ridică după cum spune Sf. Vasile „către Dumnezeu prin rugă ca valurile care se sbat de țărături“ ²⁾. Cântarea religioasă este desigur o rugăciune, care face să participe tot sufletul în rostirea ei, și deci un mijloc de educat sufletele tinere și de a canaliza mai ușor adevărurile evanghelice ³⁾.

Clement Alexandrinul apreciază cântarea copiilor, care aduc laudă sinceră prin cântarea lor, cu glas curat pentru Hristos, cel ce-i iubește. Iar logosul este după Clement, cântărețul divin ⁴⁾, care întreaga lume a unit-o în deplină armonie ⁵⁾, iar omenirii i-a descoperit „o nouă și veșnică melodie“ ⁶⁾. Pentru aceste motive în „Stromatele“ sale socotește muzica drept o podoabă și o punere în ordine a moravurilor creștine ⁷⁾. Consecvent acestor însemnate principii de pedagogie creștină, Biserica noastră ortodoxă dă și astăzi atențiune deosebită cântării religioase. Chiar elementele didactice din partea catehetică a cuvântului divin, sunt încadrate de Biserică în această cântare creștină.

b. *Cântarea simfonică creștină*. Este vrednică de relevat pentru vremea noastră, când cântarea în comun dorită de obștea creștinească de astăzi, este cântarea simfonică din vremea catehezei patristice. Cuvântul simfonic vine dela (συμφοδία) adică unirea mai multor voci între ele. Astfel Clement Alexandrinul în cartea II-a a „Pedagogului“ său, amintind de cântarea creștină în legătură cu cântarea psalmodică, ebraică și cântarea greacă, vorbește de cântarea în comun pe o singură voce din partea tuturor (κοινῶς πάντων ἅμα φωνῇ πικανζόντων) ⁸⁾. Deasemenea Sf. Ioan Hrisostom, fecricitul Augustin și Ambrozio, vorbesc de practica cântării creștine în comun. De demult se adunară toți creștinii și cântară împreună (Συνήσαν τὸ παλαιὸν ἅπαντες καὶ ὑπέψαλλον κοινῇ; aceasta o facem și astăzi (τοῦτο ποοῦμεν καὶ

νῦν) ¹⁾. Iar bărbații și bătrânii și femeile și tinerii (καὶ νέοι), se deosebeau după cuvântul cântării (τὸν τῆς ὁμνωδίας λόγον), dar armonizându-le duhul cântării fiecăruia, cu o singură melodie lucrează întru totul la fel (μία ἐν ἅποσιν ἐργάζεται νῦν μελωδίαν) ²⁾.

Acelaș fapt îl evidențiază Ambrozio în practica cântării liturgice a Mediolanului unde se disting și fecioarele și copiii, pe lângă ceilalți. „„Responsorii psalmorum, cantu viorum, mulierum fragor resultat““ ³⁾.

rum, virginum, parvulorum, consonans unda-

Chestiunea cântării în comun în Biserică, nu este deci de origină eterodoxă, ci se naște dintr-o necesitate pedagogică creștină pentru o reușită a educației religioase. Cântarea creștină în comun a fost practică și în Biserica noastră ortodoxă română, încă de prin veacul al patrulea creștin. Astfel Sf. Niceta Romanul, episcopul de Remesiana, într-una din predicile sale dădea sfaturi practice ascultătorilor săi cum să cânte „ca vocile tuturor să se împreune într-o melodie armonică, să nu producă disonanțe; unii să nu lungească, iar alții să nu scurteze cântarea, unii să nu o coboare și alții să nu o înalte, ci fiecare să rămână în marginile cerute de cântarea obștească, fără a căuta să se deosebească de ceilalți în mod necuviincios, prin îngâmfare prostească, spre a fi pe placul oamenilor. Nu trebuie a năzui să placă oamenilor, ci să intoneze cântarea ca în fața lui Dumnezeu. Când e ceasul cântării să cânte cu toții, iar când începe cetirea făcându-se liniște, să asculte cu toții deopotrivă glasul cetitorului pe care să nu-l tulbure nimeni“ ⁴⁾...

Acest document istoric este de o rară importanță pentru justificarea istorică și pedagogică a cântării în comun în Biserica noastră. Canonul sinodului dela Laodiceia vine să disciplineze o stare de nerânduială, dar când rânduiala se poate stabili, cântarea în comun rămâne actuală, atât din punct de vedere ortodox, cât și pedagogic. Cât de frumos trebuie să fi răsunat cântările liturgice obștești în sfintele lăcașuri, cum sunt „Iubite-voi Doamne, virtutea mea“.. ,

1. Sf. Vasile. Migne, Patr. gr. tom. XXIX. col. 212 D.
2. Ibid. col. 93 C.
3. F. Coillard. *Enfance et jeunesse*. Paris, 1907. p. 12.
4. Clement Alexandrinul. *Protrepticul*. Migne, patr. gr. tom. VIII 56. B.
5. Ibid. col. 57 C.
6. Ibid. *Pedagogul*, Lib. II, tom. VIII, col. 441 C.
7. Ernest. *Die Ethnik des T. Fl. Klemens von Alex.* Paderborn, 1900 p. 80.
8. Clement Alexandrinul. *Pedagogul*. Lib. II Migne patr. gr. tom. VIII, col. 445 A.

1. Sf. Ioan Hrisostom. Omilia XXXVI, I Corinteni, Migne Patr. gr. tom. LXI. col. 305.
2. Ibid. Omilia la psalmul CXLIV.
3. Ambros. *Hexaemer*. Lib. III. c. 5. citat de Dr. Badea Cireseanu, op. cit. tom. II, p. 447.
4. Sf. Niceta Romanul de Remesiana. *De psalmodiae bono*, citat de I. Lupaș. Istoria Bisericii române, 1935, p. 11—12.

c) *Cântarea creștină în școala românească.* Școala românească născându-se în pridvorul Bisericii, are la începuturile ei această frumoasă practică, de a iniția pe școlari cu cântările bisericești. Era și firesc, ca personalul pedagogic al școlii, care era acel al școlii Bisericii, să facă și cântarea religioasă cu tinerii școlii. Căci nucleul cultural, național, s'a format în jurul Bisericii, din nevoia de a citi, de a cânta în Biserică.

O expunere interesantă asupra acestui capitol, ne-o dă episcopul Melchisedec în cuvântarea sa rostită la Mitropolia din Iași, cu prilejul semicentenarului înființării învățământului superior din Moldova, din 1885: „Din cea mai profundă vechime, Biserica română a mers braț la braț cu școala română”. Episcopiile, mănăstirile și chiar bisericile de enorie din orașe și sate, erau totodată și școli. Peste tot locul erau și unul sau câțiva dascăli, care învățau pe cei tineri carte, a ceti, a scrie, a cânta. Urme ale acestor dascăli și școli bisericești găsim până astăzi prin bibliotecile mănăstirești, pe unde s'au aflat încă resturi din vechea cultură. Prin documentele mănăstirești, se întâmpină nu odată, numiri de călugări cu epitetul de „dascăl”, sau „ritor”, sau „dascăl slovenesc”, sau „dascăl domnesc”¹⁾. În cadrul acestor școli, elevii ucenici, după ce învățau a citi și a memoriza din Ceaslov și din Psaltire, treceau la *învățarea cântărilor bisericești* din „psaltihie”, adică la axioane, heruvice, etc.²⁾. Deasemenea în cunoscuta scriere a unui pedagog „moldovean” pela 1800, aflăm practica cântării creștine în școala timpului: „copiii cântă „Impărate Ceresc Mângâietorule...³⁾. Elevilor li se dădea mângâierea de către dascăl prin cântare de tropare. Iar elevii la rândul lor „cântau, cei cu glas bun, îmbrăcați în alb, pe când unul avea să cădelnițeze...”⁴⁾. Copiii noștri de odinioară, ucenici ai Bucoavnei, Ceaslovului și Psaltirei, spune Dimitrie Pleșoianu, când se eliberau pentru prânz, „cântau mai întâiu: Sfinte Dumnezeule... iar seara cântau: „Cuvine-se cu adevărat...”⁵⁾... Iar scriitorul Creangă ne istori-

sește foarte frumos în „amintirile sale din copilărie”, cum era folosit de preotul dascăl al școlii la cântările dela Biserică¹⁾. În Ardeal, unde școala românească a fost înfrățită cu Biserica era tradiția ca tineretul satului, cei din cursul primar împreună cu cursul complementar, ba chiar și adulții, să cânte împreună la Biserică. În Biserica ortodoxă greacă, tineretul școlar este orientat și oficial pentru cântarea creștină, în comun, în capele amenajate în mod special pentru serviciul religios al tineretului²⁾. În ultimul timp, au început și la școlile noastre secundare cu internat să se caute o capelă, unde elevii dau în comun răspunsurile Sf. Liturghii, prin cântarea în comun. Prin noua lege a învățământului primar, care îngăduiește preotului să fie catehet în școala primară, și deci grație râvnei pe care o depune preotul sub acest raport, avem un început mai mult decât promițător, pentru a se promova cât mai mult cântarea creștină a tineretului școlar în Biserică.

d. *Cântarea creștină și pedagogia creștină actuală.* Folosirea cântului ca element de strictă necesitate pedagogică, o afirmă organizarea școlii moderne de astăzi. Că este socotită dexteritate, fapt cert este că muzica își are importanța ei în școala de astăzi. Coloritul și fondul creștin al muzicii, îi dă imediat o notă distinctă de pietate, de atmosferă religioasă. Am fost adânc impresionați când la Liceul militar „Mănăstirea Dealul”, toți profesorii de Religie, congresiști din anul trecut, am putut vedea la cântarea de ansamblu de muzică vocală și instrumentală, într'un marș festiv, că elevii au executat un imn religios. Elevii făceau impresia unei oștiri de îngeri, ce parcurgeau drumul către Divinitate. Și dacă în cadrul pedagogiei generale cântarea creștină prezintă un deosebit interes, cu atât mai mult prezintă în cadrul pedagogiei creștine.

Cântarea creștină de fapt, cum am văzut, este o rugăciune cântată. Dacă în sine rugăciunea își are o deosebită însemnătate, când este cântată are un efect mult mai mare asupra sufletului elevilor. De-aceia pedagogia creștină modernă, socotește că este foarte necesar, ca încă de tineri creștinii să se obișnuiască a aprecia cântarea creștină și să o execute bi-

1. Xenopol și Erbiceanu. *Serbarea școlară dela Iași*, acte de documente, Iași 1885.

2. C. Erbiceanu. *Cronicari greci cari au scris despre Români*. Buc. 1888 Op. cit.

3. N. Iorga. *Un pedagog „moldovean” pe la 1800*. Op. cit p. 8.

4. Ibid. op. cit. p. 8.

5. D. Pleșoianu. *Priviri asupra instrucțiunii publice române*, Craiova, 1878, p. 3—4.

1. I. Creangă. *Amintiri din copilărie*, op. cit.

2. Angelos Nissiotis. *La jeunesse orthodoxe en Grèce*, („Une chapelle qui servira pour l'application du chant commun”...). Op. cit. p. 39.

ne“¹⁾. Concepția pedagogică creștină a Bisericii noastre ortodoxe, se poate vedea și din textul rugăciunilor liturgice, pe care preotul le rostește în sfântul altar. Astfel găsim interesant textul rugăciunii din liturgia Sfântului Ioan Gură de Aur: „*Cântare de biruință cântând, strigând, glas înălțând și grăind*“ ... ori textul rugăciunii: „Cu vrednicie și cu dreptate este a cânta ție“ ... 2).

Curentul actual de a se introduce din nou cântarea în comun în Biserică, nu poate fi rezolvat în mod fericit, decât dându-se atențiune cântării creștine încă din școală. Răspunsurile liturgice chiar pe o singură voce, fac mai mult decât doi dascăli ai stranei. Fără să înlăturăm dascălii stranei, îi vom folosi ca instructori de cântări și conducători. Principiul școlii creștine active, ca fiecare suflet să participe în mod activ la momentul înălțător al serviciului religios, ori al rugăciunii pe care o roste-

ște, este aplicat în chipul cel mai practic.

e) *Concluzii practice.* Atât în curs primar, cât și în cel secundar, pe lângă diferitele cântări corale, preotul profesor de Religie, trebuie să se intereseze dacă în cântările școlare sunt și cântări religioase. Preotul personal poate să inițieze pe elevi în cântarea troparelor religioase la sărbătorile mai mari din timpul anului. Acesta se poate face mai ales cu prilejul catehizării în Biserică, la vecernia din ajunul Duminicii. Fiecare elev să posede colecția răspunsurilor liturgice și alte cântări religioase, așezate pe note vocale. Preotul poate însoți pe profesorul de muzică, la repetiția ansamblului coral, pentru a asista la repetarea răspunsurilor liturgice. Este de dorit ca elevii aceleiași școli, să aibe aceiași capelă de rugăciune la școală, la care să cânte în cor răspunsurile liturgice. Iar la Biserică în genere, să fie cântăreți cari să cunoască bine și muzica vocală, spre a putea colabora la instruirea și îndrumarea tineretului în ceiace privește cântarea creștină.

Pr. M. Bulacu

1. L. Henin et Quinet. Op. cit. *Le Chant*. p. 175.
2. Liturghier. *Liturghia Sfântului Ioan Gură de Aur*, p. 117,

MISIUNE PRINTRE CEI SUFERINZI

Intr'un spital.

În ziua întâi a sfintelor Paști gruparea centrală a „Oastei Domnului“, sub conducerea Părintelui Ion Gafton, la care s'a alăturat și secția Pantelimon, cu steagul, a mers într-o cercetare a celor fără mângâere, la spitalul Pantelimon.

Cu acest prilej s'au strâns sumele necesare cu care s'a comandat la fabrica Gagel cozonaci suficienți¹⁾ pentru cei 210 bolnavi ai spitalului. Deasemenea câte două ouă roșii și câte un pahar de vin pentru fiecare din ei.

Pe lângă aceste mici daruri cari au bucurat mult pe cei în grea suferință, Părintele, mergând din salon în salon, li a împărțit și merinde sufletească. Sf. Sa le-a vestit pe Hristos cel Înviat iar corul „Oastei“ le-a cântat cântările Învierii.

Este de remarcat că dintre cei 210 bolnavi nu fuseseră cercetați decât 2, în ziua aceasta, de către rude. Toți ceilalți erau străini și fără nici o mângâere. Cercetarea

grupării noastre a fost pentru aceștia cu adevărat cercetarea Mântuitorului.

Lacrimi de bucurie au înflorit toate sufletele.

Să nu se uite că în acest spital se află unii bolnavi, cari stau de 10 și 15 ani pe acelaș pat de suferință!

O eșire din București.

Câțiva frați din grupare au mers în zilele Paștelui la Sărulești (I. G. Duca), unde activează cu multă râvnă Părintele Stelian Zidărescu.

Aci au avut loc, în timp de 5 zile, 10 adunări duhovnicești la care au luat parte 6 sate.

Intre „Romi“.

Adunarea din colonia „romilor“ dela Sărulești a umplut inimile noastre de bucurie. Frații noștri au mers la bordeile lor și acolo au vestit pe Domnul cel răstignit și înviat. De ani de zile „Oastea Domnului“ a făcut între aceste suflete disprețuite de lume o lucrare binecuvântată. Iată că o

1) Unii dintre frații din grupare și un domn epitrop au adus daruri în natură.

primă roadă a fost cununarea a zece pe-rechi de „romi“ cari trăiau de mult în concubinaj. Dar roada cea mai frumoasă, pe care n'ar crede-o nimeni dacă n'ar fi văzut-o aievea, este *intoarcerea* acestor țigani la Dumnezeu. Viața lor — pe care o știm cu toții: viața de spurcăciune, de tâlhărie, de minciună, de beție — *s'a schimbat din temelie*. Iată o colonie de „romi“ cari trăesc *Evangelhia!* Cari nu mai înjură! Cari nu mai trăesc în nelegiuire ci sub binecuvântarea Domnului!

Niciodată n'am auzit o spovedanie — în rugăciune — ca aceia pe care o făcea un tânăr „rom“ înaintea Domnului, în lacrimi de mulțumire că prin păstorul Domnului și prin frații cari l-au cercetat mereu, au cunoscut îndurarea lui Dumnezeu și puterea Lui cea mare.

Lucrarea printre „romii“ dela moșia so-rei noastre Maria Brăiloiu este o pagină de trezire duhovnicească pe care o *punem la picioarele Bisericii, în slujba căreia suntem*.

Frații dela Preasna.

În ziua întâi de Paști li s'a trimis fraților de la Preasna o înștiințare scurtă: „Mâni adunare la gara Sărulești. Sunt între noi și frații dela București“.

Frații aceștia au venit cu toții de la 7 kilometri în ziua a II, după prânz, umplând sufletul tuturor de bucuria cea mare. Li s'a vestit de către Părintele Stelian, de frații de la București și de cei din Sărulești cuvântul vieții. Erau numai „ochi și urechi“.

E vrednic de menționat cum a fost trezit satul acesta pentru *Evangelhie*.

Un frate simplu a dorit să citească o carte „fără sfârșit“. A luat istoria și a ajuns cu ea până la Regele Carol. A văzut că are sfârșit. A luat apoi geografia și același lucru a observat. Auzise el despre o carte care se chiamă Biblia. Dar i se spusese că nu-i pentru el. Intr'o zi venind la București și rupându-i-se roata căruței pe Bulevardul Tache Ionescu, umblând el s'o dreagă, băgă de seamă că se află în fața unei case pe care stă scris „aici se află Biblia“.

Bucuros că Dumnezeu i-a rupt roata carului tocmai în locul acesta unde se afla „Cartea“ pe care o dorea, lăsă totul și alergă să ia cea ce de mult râvnea. Avea o sută de lei în buzunar. Luă cartea cu mare

bucurie și după ce-și repară roata și își vându bucatele, se întoarse acasă ca oarecând Etiopianul, cetind în Scripturi. Dumnezeu i-a trimis în cale un Filip, pe Părintele nostru Stelian, și de atunci omul acesta simplu a trezit satul la o viață nouă. *El nu predică*. Ci din cetirea Bibliei, a ajuns să fie în sat cel mai bun model de gospodar. *Prin aceasta el a predicat și predică mereu satului care s'a trezit și care e neconținut cercetat de frații ostași de la Sărulești, în frunte cu Părintele Stelian*.

Este ușor de înțeles deci de ce au venit, la o simplă chemare, acești frați la adunarea din gara Sărulești.

Pentru ei nu contează distanțele. Dragostea — toate piedicile înlătură din cale.

Satele din jurul grupării Părintelui Stelian s'au aprins de râvna cea sfântă pentru Biserică. *Părintele protopop de la Ștefănești* a poftit această grupare ostășească și la Sf. Sa, după ce personal a venit la Sărulești și s'a bucurat de activitatea ei duhovnicească,

Misiune printre evrei.

Gruparea noastră dela București și-a ațintit privirile și asupra Evreilor. Câștigând anul trecut un suflet pentru Domnul, care este cu adevărat fierbinte pentru Biserica Lui, acest suflet a dobândit și el pe un altul din lumea evreie.

Desprind dintr'o scrisoare a acestui „recrut al Domnului“, următoarele rânduri de mărturisire:

„Sunt foarte fericit că în această lume inundată de răutate s'a găsit un suflet care se îngrijește atât de mult de sufletul meu încercat.

„Credința mea în Domnul nostru Iisus Hristos crește în mine din clipă în clipă. Pășesc pe calea luminoasă a Mântuitorului și fiecare pas făcut îmi umple sufletul de o fericire pe care n'am gustat-o până acum.

„Zilnic sorb cu o sete crescândă învățăturile Mântuitorului lumii.

„Mă pregătesc, prin meditare și rugăciune, pentru intrarea definitivă în turma Păstorului păstorilor. Cu bucurie voi alerga să mă conduc printre frații cari se roagă pentru izbăvirea mea. Și intrând în Sfântul Lăcaș, voi înălța fierbinte rugăciune către Dumnezeu și către Fiul Său — Mântuitorul lumii.

„În vecl fie slăvit numele Treimii sfinte.

I. Gr. Oprișan
din Oastea Domnului

Expoziția festivă a cărți în cadrul „Lunei Bucureștilor”

Luna Bucureștilor va fi organizată anul acesta în Parcul Național de la Sosea. Între arcul de triumf și hipodrom, pe partea lacului Herăstrău, se construiesc cu febrilitate pavilioanele cari trebuie să fie gata până la 9 Mai, data inaugurării.

Terenu l a fost amenajat cu o deosebită abilitate inginerească, punându-se astfel în valoare frumusețea lacului Herăstrău, al cărui pitoresc specific a așteptat atât de amar de vreme până să ajungă la considerația pe care o merită.

Cel mai mare și cel mai frumos dintre pavilioanele în construcție, este neîndoios PAVILIONUL CULTURII.

Expoziția festivă a cărții va fi bine înțeles o *Expoziție a Cărții Românești* și va prezenta un interes excepțional prin faptul că pentru întâia oară, pe lângă caracterul ei de actualitate obligatorie, va avea și unul retrospectiv, tinzând să rezume evoluția tiparului românesc, de la modestele sale începuturi și până în zilele noastre.

Se cunoaște rolul covârșitor pe care l-a avut *BISERICA* în trecutul nostru cultural, de aceea Biserica, este chemată să ilustreze în primul rând începuturile cărții românești.

În PAVILIONUL CULTURII va fi ex-

cutată o vedere interioară a mănstirii Govora, de unde în anul 1634, Domn fiind Matei Basarab, cititorul cărții românești, au eșit primele tipărituri.

O chilie din această mănăstire va fi prezentată întocmai, evocând vremea când călugării săpau în lemn paginile scrise, cu slove chirilice, le treceau apoi sub apăsarea teascului primitiv, realizând astfel, foaie, tipăriturile atât de rare care s'au putut păstra.

Mănăstirea Govora va expune în original, vechile unelte de tipărit, găsite și păstrate cu sfințenie, după cum va expune și hrisoavele de dată îndepărtată, cu cari se mândrește biblioteca ei.

Mănăstirile moldovenești Neamțu și Secu vor expune hrisoave și psaltiri nespuse de rare și prețioase.

Vor expune însă și alte mănăstiri din țară, căci, printr'o recentă circulară, ministerul cultelor le-a invitat pe toate să participe la reînvierea trecutului nostru cultural.

PATRIARHIA, apreciind importanța manifestării culturale care se pregătește, va oferi un bogat material documentar din vasta ei bibliotecă și din icoanele vechi bisericești, amenajându-se astfel aripa specială a pavilionului.

ROMÂNII DIN SECUIME

Inițiativa I. P. S. Patriarh comentată de presă

În cuvântarea sa pronunțată în ziua de Sf. Paști, I. P. S. Sa Patriarhul dr. Miron Cristea a pomenit și de situația tragică a Românilor din Secuime, cari din cauza vitregiei împrejurărilor din trecut, și-au uitat limba și credința strămoșească. Cum o mare parte dintr'înși, păstrându-și conștiința lor națională, își manifestă fireasca dorința de a grăi în limba ce au vorbit-o moșii și strămoși lor și să audă slujbele și cântările creștine ortodoxe, I. P. S. Patriarhul a îndemnat pe toți slujitorii bisericii noastre să formeze echipe de preoți și cântăreți, bune, care să meargă în toate satele locuite de românii secuizați, ca să mântuiască pe frații noștri.

Ar fi trebuit ca după înfăptuirea unirii, să ne ocupăm de situația acestor Români cari, încercuiți și despărțiți, forțat, de masa compactă românească din Ardeal, au fost

în mare parte maghiarizați, atât prin biserică și economic. Am lăsat să treacă 15 ani de la unire, fără să li pus în aplicare un asemenea program reclamat de interesele noastre superioare naționale.

De aceea, apelul I. P. S. Sa Patriarhului, adresat slujitorilor Bisericii ortodoxe, în ziua Învierii, este bine venit, căci el răspunde unei simțite și dureroase necesități de înalt ordin moral și național.

Nu poate să fie îngăduită mai departe situația creată acestor frați ai noștri, în statul unitar național român.

Trebuie să înlăturăm injustițiile trecutului; să readucem în sânul neamului lor, pe cei desnaționalizați fără voia lor: să săvârșim o operă impusă de conștiința noastră națională și de credința noastră creștinească ortodoxă.